

ארץ זבת

אין זה כי אם "בית אלקים", וזה שער השמים!

חלב ודבש

וכן נענשו דור המדבר בענין המרגלים שלא האמינו מה שאמר להם הש"ת שהיתה ארץ זבת חלב ודבש, וכן ממה שאמרו (חגיגה י"ג) במופלא ממך אל תדרוש במוכסה ממך אל תחקור וכו', נראה שאין לאדם לחקור בכמו אלו הענינים שהם עמוקים ומכוסים, וכמו שאמרו במשנה (שם י"א) אין דורשין וכו' וכל המסתכל בד' דברים ראוי לו כאילו לא בא לעולם מזה למעלה מזה למטה וגו' וכל שלא חס על כבוד קונו וכו'. (בית אלקים להמב"ט, שער היסודות פרק א')

**ב"ה – מדור "טוב הארץ" ח"א – גליון 183 – תשרי תשס"ה לפ"ק
ז"ל בקביעות ע"י: "אודת העולמי הכללי למען ישוב ארץ ישראל" – עיה"ק ירושלים תובב"א**

גליון יומי לחיזוק והתעוררות למצות ישוב ארץ ישראל להחזיר עמדת מצות ישוב א"י ליושנה, להחזרת כל אחב"י לארצינו הקדושה, ועי"ז נזכה בקרוב לביאת משיח צדקינו בב"א אעלה אתכם מעני מצרים אל ארץ זבת חלב ודבש

ספר ליקוטי הלכות - הלכות ברכת הפרות הלכה ד

ג) וזה מה שהתורה משבחת את ארץ – ישראל בשבעת המינין שיש בה פרות טובים כאלה ושהיא ארץ זבת חלב ודבש. ולכאורה הדבר תמוה. וכי זה הוא שבח של ארץ – ישראל הקדושה כל כך. וה' יתברך הבטיח בכמה הבטחות לאברהם וליצחק וליעקב לתת את הארץ לזרעם ובשר לישראל על – ידי משה כמה וכמה פעמים שהוא מוכן לקים הבטחתו לתן להם את הארץ וכל התורה מלאה משבח ארץ – ישראל למעין ומדקדק בה. וכל פעם שמוכיח ומזהיר אותם על קיום התורה והמצוות בכלליות או בפרטיות הוא מזכיר על פי – רב את ארץ – ישראל כדי לבוא לרשת את הארץ וכו', כמבאר בפסוקים רבים אין מספר. וכי כל הרעש הזה כדי לאכל פרות טובים כאלה? אך באמת עקר הכונה הוא שיש בה פרות טובים ומתוקים כאלה שמקבלים טעמים ונעימות מתיקותם מנעם העליון. ושם דיקא יכולין להתקשר לנעם העליון על – ידי הפרות הטובים שיש שם. על – ידי שנזכה לקים המצוות התלויות בהם שנוהגין בארץ – ישראל דיקא. נמצא, שעקר מה שמשבח את ארץ – ישראל בשבעת המינין הטובים, עקר הכונה על שרש הטעם שלהם שהוא נעם העליון שזוכין בארץ – ישראל דיקא וזהו בודאי שבח גדול ונורא מאד, כי עקר

עבודת האדם כל ימי חייו הוא לזכות לנעם העליון לחזות בנעם ה'. להכיר גדלתו יתברך. וכמו שכתוב, אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש וכו' לחזות בנעם ה':

וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה על משה רבנו עליו השלום, שנתאוה לארץ – ישראל כל כך והתפלל תקט"ו תפלות כדי לבוא לארץ – ישראל והקשו על זה, וכי לאכל מפריה הוא צריך ולשבע מטובה?! אלא בשביל לקים המצוות התלויות בארץ. והדבר תמוה ודקארי לה מה קארי לה. וכי יעלה על הדעת שמשה יתאוה לארץ – ישראל בשביל לאכל מפריה ולשבע מטובה. אך עקר הקשיא והתרוץ הוא מה שכתבנו, כי מחמת שרואין שמשה רבנו עליו השלום משבח את ארץ – ישראל בשבח הפרות כנ"ל, על – כן הוא מקשה זאת, וכי לאכל מפריה וכו'. כי אנו רואין שכל שבח ארץ – ישראל הוא משבח אותה שהיא ארץ זבת חלב ודבש ארץ חטה ושעורה גפן ותאנה וכו'. וזה שמתרץ, אלא בשביל לקים מצוות התלויות בארץ, הינו כי באמת שבח ארץ – ישראל הן הן פרותיה הטובים והנעימים. ובשביל זה התאוה משה לארץ – ישראל אך לא היתה כונתו חס ושלום, לטעם הגשמי של הפרות, רק עקר כונתו כדי לזכות לקים המצוות התלויות בארץ. כדי שעל – ידי המצוות יקשר טעם המתיקות ונעימת הפרות לשרשן לבחינת נעם העליון שזה עקר תשוקת משה וכל הצדיקים לזכות לחזות בנעם ה' שזה עקר התכלית כנ"ל:

ד) והנה מבאר בהתורה הנ"ל שארץ – ישראל היא בחינת נעם ועל – כן שם עקר המחין, כי אין חכמה כחכמת ארץ – ישראל, כי עקר המחין נמשכין מנעם העליון ששופע בארץ – ישראל כנ"ל, אבל מחין של חוץ – לארץ הם בחינת חובלים, בחינת מחלקת וכו', כמו שמבאר שם. ומחמת שאלו המחין של חוץ – לארץ, שהם בחינת חובלים, מבקשים לעצמן תקון. ותקונם היא בעת שמקבלים השפעת הנעם העליון על – ידי כלי הנעשה על – ידי צדקה וכו'. שאז באין המחין של חוץ – לארץ בחינת חובלים ונופלים למחין של ארץ – ישראל, בחינת נעם כדי להתקן על – ידי זה, כי אז הוא זמן תקונם וכו', כמבאר שם. על – כן לפעמים המחין של חוץ – לארץ בחינת חובלים הם פגומים כל כך עד שגורמים פגם גם להמחין של ארץ – ישראל שהם

בחינת נעם ולא די שלא נתתקנים החובלים על – ידי הנעם אדרבא, הם פוגמים אותם. ומזה בא המחלקת שיש בארץ – ישראל גם – כן חס ושלום וכו', עין שם כל זה היטב:

וזה בחינת גדל היסורים שצריכין לסבל קדם שבאין לארץ – ישראל ועצם רבוי המניעות בלי שעור שצריכין לשבר קדם שבאין לארץ – ישראל, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות ה) שארץ – ישראל הוא אחד מהדברים שבאין על – ידי יסורים. ועקר היסורים הם המונעים מארץ – ישראל. וכל זה נמשך מבחינת החובלים הנזכרים לעיל שהם לשון חבלה ויסורים, דהינו מניעות שהם בחינת מחלקת, כי כל המניעות שבעולם הם בחינת מחלקת, כי האדם רוצה [כל] כך לנסע לארץ – ישראל והמניעות עומדים כנגדו וחולקים עליו ורוצים למנעו חס ושלום, וכל זה נמשך מבחינת החובלים שהם המחין של חוץ – לארץ שהם בחינת מחלקת, הינו מחמת שהחובלים רוצים להתתקן על – ידי הנעם, על – כן תכף כשהאדם נתעורר לילך לארץ – ישראל שאזי כפי התעוררותו ותשוקתו לארץ – ישראל נמשך עליו הארה מבחינת הנעם העליון שהם המחין של ארץ – ישראל. ואזי תכף באים החובלים ונופלים בנעימים כדי להתתקן כנ"ל. ומחמת שהחובלים הם מחין של חוץ – לארץ בחינת מחלקת, נאחו בהם הזהמא של חוץ – לארץ שהיא ארץ העמים. על – כן מתגבר הרע שבהם ומבלבלין מח האדם וגורמים לו מניעות גדולות מארץ – ישראל וצריך יגיעה לשברם. כי באמת זהו כלל גדול בעבודת הבורא יתברך שעקר כל המניעות שבעולם הם רק מניעת המח, כי כל מה שהאדם רוצה באמת יכול לגמר כרצונו ואין שום מניעה שתוכל למנעו ועקר המניעה היא רק מחמת שעדין אינו מאמין בדעתו בשלמות כראוי שהוא צריך לעשות דבר זה. ושחיינו הנצחיים תלויים בזה. כי אם היה האדם מאמין בקדשת ארץ – ישראל כמו שהיא באמת, בודאי לא היה שום מונע בעולם שיוכל למנעו ולא היו כל המניעות שבעולם נחשבים בעיניו למניעות כלל. ובאמת אינם מניעות כלל, כי המניעה הגדולה הוא שצריכין לעבר בשני ימים לדרך רחוק כזה. והלא אנו רואים אלפים ורבבות בני – אדם שפורשין עצמן לימים למרחוק יותר מארץ – ישראל בשביל ספק

רוח. זה נוסע למארסעלייא וזה ללונדון. וזה לאמריקא שרחוק מאד, מכל שכן לסטאנביל ולעכו ששכיחים עוברים ושבים הרבה. ואם מניעה מחמת ממון הלא אנו רואים כמה עניים שמשיאין בניהם ובנותיהם ומוציאים עליהם הוצאות הרבה שעולה הרבה יותר מהוצאות הנסיעה לארץ – ישראל ומאין לוקחים אלו ההוצאות, הלא הוא רק מחמת שהם משתוקקים כל כך להשיא בניהם ובנותיהם. ומצפים לה' יתברך עד שה' יתברך עוזר להם בכל מה שמכרח להם, מכל שכן אם היו משתוקקים באמת והיו חושבים מחשבות ותחבולות על זה לבוא לשם בודאי היה ה' יתברך עוזר להם בלי ספק. ועל – כן אם היה האדם מאמין בקדשת ארץ – ישראל חלק מאלף כמו שהיא באמת בודאי היה כל אדם רץ ופורח לארץ – ישראל כמו מי שהיה רץ אם היה יודע שימצא שם בודאי אלפים ורבבות אדומים. שבודאי היה רץ לשם בכל כחו ולא היה שום מונע שימנעו והיה לווה ומוכר כל אשר לו על הוצאות. והיה פורח לשם בזריזות ובבהלה גדולה, מכל שכן וכל שכן אם היה האדם משים ללבו שבח ארץ – ישראל. שכל התורה כלה מראשה לסופה מלאה משבח ארץ – ישראל, כי התורה מתחלת מבראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ. ופרש רש"י, לא היה צריך להתחיל את התורה אלא מהחדש הזה לכם וכו'. ומפני מה פתח בבראשית? בשביל כח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים וכו'. שלא יאמרו העובדי כוכבים לסטים אתם וכו'. נמצא שכל התורה שמבראשית עד החדש הזה לכם הכל בשביל שנוכל לכבש ארץ – ישראל. וכל הספורים מה שהתורה מספרת מבריאת העולם ולדת האבות וסבותיהם וגלגוליהם הכל הוא לעשות דרך כבושה לארץ – ישראל בכל אדם ובכל זמן. כמו שה' יתברך גלגל עם אבותינו הרבה ועשה עמהם נפלאות ונוראות הרבה, הכל בשביל לתת להם ולזרעם אחריהם את ארץ הקדושה הזאת כמבאר בהתורה, שתכף בפרשת נח שכתוב שם לדת אברהם אבינו שהוא ראשון לאבות והוא הראשון שגלה אלקותו בעולם, תכף ומיד גלה לו ה' יתברך מעלת קדשת ארץ – ישראל וצוהו לילך לשם, כמו שכתוב, לך מארצך וכו' אל הארץ וכו'. ושם כל הפרשה וכל הסדר מדבר מענין נסיעת אברהם לארץ – ישראל. ואחר כך בברית בין הבתרים שהבטיחו ה' יתברך על ירשת

ארץ, כמבאר שם בפרשה שמזכיר הבטחת ארץ – ישראל כמה וכמה פעמים מגדל חבתה. וכן אחר כך אצל יצחק ויעקב שמבטיח לכל אחד כמה וכמה פעמים בכמה לשונות של הבטחה שיתן להם הארץ אשר נשבע לאברהם וחוזר הבטחה זאת כמה פעמים מגדל שבח מעלת ההבטחה הזאת וכל ספר בראשית סובב הולך על קטב זה של הבטחת ארץ – ישראל שהבטיח לאבות וכמו שפרש רש"י על פסוק אלה תולדות יעקב יוסף. ואלה תולדותיהם וגלגוליהם עד שבאו לכלל ישוב וכו', דהינו עד שבאו לארץ – ישראל שהיא הישוב והמנוחה של ישראל עם קדוש. וכן כל ספר שמות שמדבר מיציאת מצרים. והכל היה כדי לזכות לבוא לארץ – ישראל כמבאר בפרשה בתחלת התגלות ה' יתברך למשה בסנה שנאמר שם תכף, אעלה אתכם מעני מצרים אל ארץ הכנעני וכו' ארץ זבת וכו'. וכתוב, וארד להצילו מיד מצרים ולהעלותו מן הארץ ההיא אל ארץ טובה ורחבה וכו'. וכתוב, וגם הקימתי את בריתי אתם לתת להם את ארץ כנען וכו' ולקחתי אתכם לי לעם וכו' והבאתי אתכם אל הארץ אשר נשאתי את ידי לתת אותה לאברהם וליצחק וליעקב וכו'. וכן הרבה בכל התורה כלה. שמכל זה יכולין לראות ולהבין מרחוק עצם שבח מעלת ארץ – ישראל שה' יתברך מבטיח כל כך עליה. ובפרט בשאר ספרים בגמרא ובמדרשים ושאר ספרים שמבאר בכלם מגדל שבח ארץ – ישראל. ומעלת הזוכה לישוב בה ואפלו לילך בה ארבע אמות. ובפרט בדברי רבנו זכרוננו לברכה שמבאר בכמה תורות מגדל קדשת ארץ – ישראל ושכל קדשת איש הישראלי תלויה בארץ – ישראל. פוק עין ותשכח:

ועל – כן אם היה האדם משים לבו לזה באמת, בודאי אין שום מניעה שימנעהו. ועקר המניעה הוא רק מניעת המח כנ"ל. וכל זה נמשך מבחינת החובלים שבאין ונופלין בנעימים בעת שנתעורר השפעת הנעם העליון על – ידי השתוקקות לארץ – ישראל שאז באין החובלים כנ"ל. ואז נתעורר הרע שבחובלים ומבלבל את מח האדם עד שאינו יכול לראות מעלת ארץ – ישראל ומזמין כמה מניעות שכלם נמשכין מבחינת הרע שבחובלים שהם בחינת מחין של חוץ – לארץ ממש שהם מתנגדים לארץ – ישראל. וכל אלו המניעות מארץ – ישראל שצריכין לשברם כלם

כלולים בבחינת שבעה עממין שהם הכנעני והחתי וכו'. שהיתה הארץ בידם שהם חופין על קדשת ארץ – ישראל ומעלימין ומסתירין טעם קדשת ארץ – ישראל ומשם נמשכין כל היסורים וכל המניעות מארץ – ישראל. ועל – כן הם שבעה עממין כנגד שבעת המינין שנשתבחה בהן ארץ – ישראל, כמו שכתוב, ארץ חטה ושעורה וכו'. ועקר השבח הוא ששם הוא שופע נעם העליון שמשם טעם אלו הפרות וכו' כנ"ל. ועל – כן כנגד אלו השבעה המינים שהם בחינת נעם שהיא עקר שבח ארץ – ישראל כנגד זה הם שבעה עממין המונעים מארץ – ישראל. וזה שכתוב, ולהעלותו מן הארץ ההיא אל ארץ טובה ורחבה אל ארץ זבת חלב ודבש. אל מקום הכנעני והחתי וכו'. כי הא בהא תליא, כי לכבש ולהכניע השבעה עממין שחושב שם הפסוק שהם הכנעני והחתי וכו'. הוא על – ידי שמאמינים בשבח הארץ שהיא ארץ זבת חלב ודבש, דהינו ששופע שם נעם העליון שמשם מתיקת כל שבעת המינים שעל – ידי זה יכולין להכניע ולכבש כל השבעה עממין שהם כלל המונעים כנ"ל, כי עקר המניעות הוא שמבלבלין המח מלהרגיש קדשת ארץ – ישראל כנ"ל. אבל מי שמתגבר עליהם ומאמין למשה רבנו ולכל הצדיקים אמתיים שמפליגין בשבח ארץ – ישראל, בודאי ישבר כל המניעות שכלולים בשבעה עממין שנמשכין מבחינת החובלים ויבוא לארץ – ישראל, לארץ זבת חלב ודבש שיש בה שבעת המינים שהם בחינת נעם כנ"ל. וזה בחינת ארץ זבת חלב ודבש שנקראת ארץ – ישראל בתורה כמה פעמים, כי חלב הוא בחינת הולדה שאז דם נעכר ונעשה חלב (בכורות ו) הנמשך מנעם העליון שמשם מתיקת כל הטעמים בחינת דבש, כמבאר בהתורה הנ"ל, עין שם היטב. ועל – כן ארץ – ישראל מסגל לבנים, כי שם שופע נעם העליון שמשם ההולדה:

(ה) וזה בחינת פגם המרגלים מוציאי דבת הארץ רעה שאמרו, באנו אל הארץ אשר שלחתנו וגם ארץ זבת חלב ודבש היא וזה פריה. אפס כי עז העם וכו'. הינו שיש שם שבעה עממין שנמשכין מהרע שבחובלים שאינם מניחין לבוא לארץ – ישראל לבחינת נעם. כי לא רצו להאמין שיש כח בישראל לשבר ולבטל החובלים ולשבר כל המניעות שבעולם. נמצא, שאמרו דבר והפוכו:

ו) וזה בחינת מה שאמר פרעה, תכבד העבודה וכו'. כי תכף כשנתעורר צמיחת קרן ישועה של הגאלה שהעקר הוא לבוא לארץ – ישראל כנ"ל. שהוא בחינת נעם כנ"ל. ותכף נתעוררו בחינת החובלים ונפלו בנעימים. ועל – ידי זה התגבר הרע שבחובלים והסית את פרעה להכביד העבודה יותר למנע ישראל מן הגאלה מלשוב לארץ – ישראל. ומגדל התגברות הרע שבחובלים שעל – ידי זה היתה כבודת העבודה בחינת תכבד העבודה כנ"ל. על – ידי זה חזרו ונתעוררו דתן ואבירם ויצאו נצבים לקראת משה ואהרן ואמרו, ירא ה' עליכם וישפט. שזהו בחינת מחלקת שנמשך מהחובלים שחזרו ונתעוררו על – ידי שנתעורר הנעם העליון על – ידי התחלת הגאלה לבוא לארץ – ישראל כנ"ל, כי כל עקר גלות מצרים נמשך ממחלקת שהיא בחינת חובלים, כי עקר הגלות נתגלגל על – ידי המחלקת שבין השבטים עם יוסף, כי הבעל דבר התגרה בהם שיחלקו עם יוסף דיקא, כי יוסף הוא בחינת נעם, כמו שמבאר בהתורה הנ"ל. והם חלקו עליו. ועל – ידי זה התגברו בחינת החובלים שהם בחינת מחלקת. ועל – כן ירדו לגלות מצרים שהוא ההפך ממש מארץ – ישראל שהוא בחינת נעם. כי מצרים הוא כנגד ארץ – ישראל. את זה לעמת זה כידוע. ועל – כן הם שטופי זמה, כי תאות נאוף נמשך מפגם הנעם העליון שאז נופל לאהבת נשים כמובן בהתורה הנ"ל. ועל – כן כששלח יעקב שנית את השבטים אמר להם, קחו מזמרת הארץ בכליכם וכו'. דהינו פרות ארץ – ישראל, כי יעקב שמע שאמר להם מרגלים אתם, שמרמו על חטא המרגלים שפגמו בנעם העליון על – ידי שפגמו בארץ – ישראל שהיא בחינת נעם כנ"ל, כי גם הם פגמו ביוסף שהוא בחינת נעם כנ"ל, על – כן צוה יעקב שיקחו עמהם מזמרת הארץ, הינו פרות ארץ – ישראל שבהם מלבש השפעת הנעם העליון כדי להראות לו שארץ – ישראל חביבה בעיניהם והם מחבבין את הארץ. וגם על – ידי זה שיקחו עמהם פרות ארץ – ישראל ימשיכו לשם קדשת הנעם העליון כדי לבטל על – ידי זה בחינת החובלים שמשם באו להם כל היסורים שסבלו מיוסף שהכל היה מחמת בחינת החובלים שהתגברו עליהם. על – ידי שמכרו את יוסף ופגמו בנעם העליון שהוא בחינת יוסף כנ"ל. ועל – כן על – ידי הפרות של ארץ – ישראל ימשיכו הארת הנעם

העליון לתקן זאת כנ"ל. וזהו, קחו מזמרת הארץ. בחינת נעים זמירות ישראל וכו' שהוא בחינת נעם כנ"ל:

ז) ומגדל ההתגברות של החובלים אז בעת התחלת הגאלה שנתעוררו כנגד הנעם. עד שהכביד העבודה וכו' וגרם מחלקת של דתן ואבירם שאמרו ירא ה' עליכם וכו' כנ"ל והתגברו כל כך עד אשר העושק יהולל חכם וכו' שגם משה רבנו אמר לה' יתברך, למה הרעתה וכו'. וכל זה מחמת התגברות החובלים, על – כן אמר לו ה' יתברך, עתה תראה וכו' ואמרו רבותינו זכרונם לברכה ולא העשוי לשלשים ואחד מלכים שרמז לו ה' יתברך תכף שלא יכנס לארץ – ישראל, הינו מאחר שאין בידו לתקן החובלים, אדרבא, הם מבלבלין גם דעתו הקדושה עד שאמר למה הרעתה. בודאי אי אפשר שיכנס לארץ – ישראל, כי כשירצה לכנס לארץ – ישראל יתגברו החובלים יותר ויותר וכשאינו בידו לתקנם אזי הם פוגמים ביותר בקדשת ארץ – ישראל, כמבאר בהתורה הנ"ל. ועל – כן בודאי אי אפשר שיכנס לארץ – ישראל. וזהו הטעם שאנשים קטנים נכנסין לארץ – ישראל בקלות וגדולי הצדיקים יש להם מניעות עצומות מלבוא לארץ – ישראל עד שמשה לא זכה לבוא לארץ – ישראל. וכן סמוך לדורותינו היה הבעל שם טוב ז"ל ורבי נפתלי ז"ל שלא יכלו לבוא לארץ – ישראל, כי משה רבנו לפי עצם גדלתו אם היה נכנס לארץ – ישראל היו צריכים לכנס ולפלל כל החובלים לתוך הנעימים להתתקן והיו צריכים להתתקן כל המחין הפגומים שנפגמו מחטא אדם הראשון ואילך שכלם הם בחינת חובלים, בחינת מחין של חוץ – לארץ. שנמשכין על – ידי פגם הכבוד על – ידי שפוגמין בכבוד ה' יתברך שהם כלל כל החטאים שבעולם שכלם היו צריכים להתתקן על – ידי משה, כי כל אחד כפי מה שזוכה לקבל קדשת ארץ – ישראל, דהינו השפעת הנעם, כמו כן באין ונופלים בחינת החובלים להתתקן ועל – כן אם היה משה רבנו נכנס לארץ היו צריכים כל החובלים להתתקן ומחמת שאז עדין לא הגיע הזמן לזה, כי לא יגמר תקון כל החובלים עד שיבוא משיח ויבער רוח הטמאה מן הארץ. ומחמת שלא היה אפשר לתקנם אז היו יכולים לגרם פגם יותר חס ושלום. על – כן היה מן הנמנע שהוא יכנס לארץ עם ישראל. והיה ההכרח שיכניסם יהושע שמעלתו קטנה ממשה

שאו לא נתעוררו החובלים כי אם מעט כפי ערך הנעם שזכה לקבל. וזה היה בידו לתקן בכח וזכות רבו משה. וזה שבא שר צבא ה' ליהושע ואמר לו, עתה באתי, שר צבא ה' זה מט"ט שכולל ששה סדרי משנה, ששם שרש החובלים בקדשה שהוא מחלקת התנאים ואמוראים שחובלים זה לזה בהלכה. זה אוסר וזה מתיר וכו'. ועל – כן בא ליהושע קדם שנכנס ליריחו לתחלת גבול ארץ – ישראל, הינו בחינת חובלים שנופלים בנעימים להתתקן כנ"ל:

וזה בחינת לא תוכל כלותם מהר פן תרבה עליך חית השדה. מעט מעט אגרשנו מפניך עד אשר תפרה ונחלת את הארץ. וכתיב, לא אגרשנו מפניך בשנה אחת וכו'. שצריכין לכבש קדשת ארץ – ישראל מעט מעט לגרש הרע שבחובלים שהם בחינת העמים והקלפות והמונעים מארץ – ישראל לגרשם מעט מעט. כי אין כח לתקן החובלים בבת אחת, דהינו לברר הטוב שבהם שיכלל בנעם והרע יפל ויתבטל. ואין בנו כח לזה כי אם מעט מעט להמשיך קדשת הנעם מעט מעט. וכפי קדשת הנעם שנזכה להמשיך כמו כן נתקן את החובלים ונגרש את הרע שבהם בבחינת מעט מעט אגרשנו עד אשר תפרה ונחלת את הארץ שתזכה לקבלת קדשת הנעם שמשם ההולדה דקדשה. בחינת עד אשר תפרה. ואז ונחלת את הארץ שתזכה לנחל ולירש ארץ שקדשתה מנעם העליון כנ"ל:

וזה בחינת כל ההתגרות וההתגברות שמתגבר הבעל דבר בכל פעם יותר על כל מי שרוצה לכנס לעבודת ה' יתברך וכל מה שמתעורר האדם יותר לכנס לעבודת ה' יתברך מתעורר כנגדו הבעל דבר ביותר כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה כל הגדול מחברו יצרו גדול ממנו (סכה נב). כי עקר כל הקדשה של איש הישראלי נמשך מארץ – ישראל מבחינת נעם העליון שהיא כלל התורה הקדושה, כמו שכתוב, דרכיה דרכי נעם. ועל – כן כל מה שהאדם רוצה לכנס אל הקדשה יותר שאז נמשך עליו קדשת ארץ – ישראל קדשת הנעם העליון ביותר, כמו כן באים בחינת החובלים להתתקן כנ"ל. ואזי כמו כן מתעורר הרע שבחובלים ומתגברים כנגדו למנעו, כי כל החטאים והסטרא אחרא אחיזתם מהחובלים שהם בחינת

מחלקת שמשם עקר היצר הרע, כמו שכתב רבנו זכרוננו לברכה במקום אחר. שיצר הרע הוא בחינת מחלקת. ועל – כן נקראים החטאים בשם חבלה, כמו שכתוב (בנחמיה א), חבל חבלנו לך. כי כלם נמשכין מבחינת החובלים כנ"ל. ועל – כן צריך האדם להתגבר בכל פעם מחדש כדי להכניע הרע שבחובלים בכל פעם ולתקן הטוב שבהם להפך החובלים לבחינת נעם שיהיו כל המחין בבחינת מחין של ארץ – ישראל ששם עקר המח והחכמה וכנ"ל:

ח) וזה שאמר משה, 'אכן נודע הדבר' כשראה שני אנשים עברים נצים. ופרש רש"י, רואה אני שהם ראויים לכך להיות בגלות וכו'. הינו מחמת שראה שיש מחלקת בישראל על – כן נודע לו טעם הגלות, כי עקר הגלות מחמת החובלים שהם בחינת מחלקת. וכן עכשו עקר אריכת הגלות מחמת מחלקת, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה שלא נחרב בית שני כי אם בשביל שנאת חנם, כי עקר הגלות היא מה שגלינו מארצנו ונתרחקנו מעל אדמתנו. וכל זה נמשך מבחינת החובלים שהם המחין של חוץ – לארץ ממש שהם כנגד המחין של ארץ – ישראל שמשם עקר אחיזתם העובדי כוכבים ואריכת הגלות מארץ – ישראל כנ"ל. ועל – כן קדם הגאלה יבוא אליהו לעשות שלום בעולם, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, אין אליהו בא לטמא ולטהר אלא לעשות שלום בעולם, כי עקר הגאלה לשוב לארץ – ישראל תלויה בשלום שעל – ידי זה נזכה לבחינת נעם העליון שהוא בחינת מחין של ארץ – ישראל, בחינת שלום כנ"ל:

ט) ועל – כן עקר תקון האכילה בקדשה הוא על – ידי צדקה כמו שאיתא בזהר ובכל הספרים שצריכין להפריש צדקה קדם האכילה ולהזמין לעני על שלחנו. וזה עקר תקון האכילה, כי על – ידי צדקה נעשה כלי לקבל השפעות הנעם העליון שזהו עקר תקון האכילה, כי על – ידי זה זוכין להעלות ולקשר הטעם ונעימת המאכל ומשקה לשרשו לבחינת נעם העליון כנ"ל:

וזה בחינת שויתי ה' לנגדי תמיד. 'תמיד' זה בחינת ארץ – ישראל, בחינת תמיד עיני ה' אלקיך בה וכו'. הינו שקדשת ארץ – ישראל צריכין להמשיך על עצמו תמיד

ולא יפסק מלהשתוקק תמיד להמשיך על עצמו קדשת ארץ – ישראל. כי בכל פעם שמשתוקק לארץ – ישראל מתגבר כנגדו בחינת החובלים ומבלבלים תשוקתו, על – כן צריך להתגבר כנגדם בכל פעם תמיד ואז יעזרהו ה' יתברך לבוא לארץ – ישראל. ושם יזכה לנעם העליון לנצח ולא יפל עוד לעולם לבחינת החובלים. רק אדרבא, יתקן החובלים על – ידי הנעימים. בבחינת כי לא תעזב נפשי לשאול לא תתן חסידך לראות שחת שהם בחינת החובלים שבהם נאחו הרע בחינת שאול ושחת. אבל בזכות הצדיקים יעזרנו ה' יתברך ויצילנו מהם ונזכה לנעם העליון לנצח. כי בכל פעם נתגבר על החובלים עד שיתבטלו לגמרי עד שנזכה להכלל בנעם העליון לנצח בחינת נעמות בימינך נצח, אמן ואמן:

נודה לך ה' אלקינו על ארץ חמדה טובה ורחבה

שרצית והנחלת לאבותינו לאכול מפריה ולשבוע מטובה